

HALON - INFORMATION

AVVECKLING AV HALON I SVERIGE

* FÖRBUD MOT NYINSTALLATION

Ett förbud mot nyinstallation av halon i brandsläckningsanordningar trädde i kraft den 1 juli 1991. Förbudet gäller fasta brandsläckningsanordningar samt försäljning, import, tillverkning och påfyllning av handbrandsläckare.

* ANVÄNDNINGSFÖRBUD

Ett användningsförbud för alla brandsläckningsanordningar med halon gäller fr.o. m 1 jan 1998. Innan dess ska alla halonanläggningar ha monterats ned och tagits ur bruk. Halonet ska levereras för omhändertagande, dvs destruktion eller återvinning. Några användningsområden är undantagna från förbudet. (luftfartyg, ubåtar, försvarets stridsfordon och stridsledningscentraler under mark och vatten.)

* EXPORT AV HALON

Vill du föra ut halon ur landet behöver du ett tillstånd av Naturvårdsverket. Det är förbjudet att exportera halon till ett land som ej har skrivit under Montrealprotokollet.

* PRODUKTIONSSTOPP AV HALON

Sverige har skrivit under en internationell överenskommelse mellan parterna under Montrealprotokollet som säger att produktionen av halon och handeln med nytt halon ska förbjudas från den 1 januari 1994. Detta kommer att innebära restriktioner mot importen av halon till Sverige. Ett förslag om ändring gällande detta, i förordningen om CFC och halon m.m, har av regeringen sänts ut för notifiering till EG/EFTA/GATT.

* HALONBANK

Idag finns inget centraliserat system för lagring av halon i Sverige. Vissa leverantörer tar emot halon och lagrar för sina kunders räkning. Något större intresse för att organisera en halonbank har hittills inte visats från varken användare eller leverantörer. Det finns några få nationella halonbanker runt om i världen. Danmark, Holland och USA har nyss startat sin verksamhet. Dessa system bygger på frivilligt medlemskap. Användare och leverantörer har gått ihop och administrerar verksamheten genom en vald styrelse. Under FN's miljöprogram har UNEP IE/PAC startat en internationell halonbank som främst kommer att förmedla information om tillgång, efterfrågan, kontaktpersoner och lagstiftning i olika länder. De kommer också att förmedla kontakt med internationella experter inom brandteknik och alternativa tekniker för halon.

9

HANTERINGSFÖRESKRIFTER FÖR BRANDSLÄCKNINGSANORDNINGAR MED HALON

Syftet med hanteringsföreskrifter för brandsläckningsanordningar med halon är att minimera de stora onödiga utsläppen som idag sker. Endast 30% av halonutsläppen sker idag vid bränder, resterande 70 % är utsläpp p.g.a slarv, fel på utrustningen eller vid påfyllning och omtappning.

Naturvårdsverket har fått ett bemyndigande av regeringen att utfärda föreskrifter för hantering av halon i brandsläckningsanordningar för att minimera onödiga utsläpp till atmosfären. Dessa föreskrifter (SNFS 1993:7, MS:62) om hantering av brandsläckningsanordningar med halon m.m, är nu färdigtryckta och en informationsbroschyr kommer att sändas ut inom kort. En kopia av föreskriften är bilagd brevet. Den går också att beställa hos Kundtjänsten på Naturvårdsverket.

Föreskriften träder i kraft from 93.11.21 med undantag från anmälningsplikten för anläggningsinnehavare och serviceföretag som börjar gälla 4 månader senare.

Naturvårdsverket kommer att ge ut **Allmänna Råd** för hantering av brandsläckningsanordningar med halon under 1994

ALTERNATIV TILL HALON

* ALTERNATIV UTAN PÅVERKAN PÅ MILJÖN

De alternativ som finns idag och inte har någon yttre miljöpåverkan är främst: Koldioxid, vattensprinkler, pulver, skum, vattendimma och inertgaser. Det kan finnas fler exempel. Dessa tekniker i kombination med varandra och bra detekterings- och larmsystem, byggnadstekniska åtgärder och andra säkerhetsåtgärder som anses lämpliga för att förebygga bränder utgör alternativ till majoriteten av de anläggningar med halon som finns idag.

* ERSÄTTNINGSKEMIKALIER

Det finns idag ingen känd sk. drop-in gas som skulle kunna ersätta halon med dess speciella brandtekniska fördelar. Många företag som tillverkar kemikalier utför nu tester och försöker hitta en gas som kan ersätta halon. Dessa består oftast av HCFC, HFC eller FC-föreningar, ibland som blandningar av dessa.

HCFC-föreningar har en ozonnedbrytande effekt. De kommer enligt förordningen om CFC och halon m.m inte att vara tillåtna att användas som brandsläckningsmedel efter 1 januari 1994.

HFC- och FC-föreningar har sk. växthuseffekt. Särskilt FC-föreningar har en kraftig växthuseffekt och har en livslängd i atmosfären på tiotusentals år. Regeringen har i propositionen 1992/93:179 gett i uppdrag åt Naturvårdsverket att utreda användningen samt föreslå åtgärder som minskar utsläppen av dessa s.k klimatpåverkande gaser till år 2000. Denna utredning ska redovisas senast den 1 februari 1994. Dessa föreningar introduceras nu som alternativ till både CFC och halon. Om dessa medel används som brandsläckningsmedel riskerar man stora utsläpp till atmosfären från anläggningarna vid brand eller utlösningar av misstag.